

LUND UNIVERSITY

Forskare ger Reinfeldt svar på tal om a-kassan

Kjellberg, Anders

Published in:
Dagens arena

2011

Document Version:
Förlagets slutgiltiga version

[Link to publication](#)

Citation for published version (APA):

Kjellberg, A. (2011). Forskare ger Reinfeldt svar på tal om a-kassan. *Dagens arena*, 1-2.
<http://www.dagensarena.se/arbetsmarknad/forskare-ger-reinfeldt-svar-pa-tal-om-a-kassan/>

Total number of authors:
1

General rights

Unless other specific re-use rights are stated the following general rights apply:

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal

Read more about Creative commons licenses: <https://creativecommons.org/licenses/>

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

LUND UNIVERSITY

PO Box 117
221 00 Lund
+46 46-222 00 00

Dagens Arena 21 oktober 2011. Publicerat av redaktör [Mikael Färnbo](#).

Forskare ger Reinfeldt svar på tal om a-kassan

Statsminister Fredrik Reinfeldts åsikter och påståenden om a-kassan i [en intervju SvD i veckan](#) fick många att höja på ögonbrynen. Anders Kjellberg som är professor i sociologi vid Lunds universitet, och som forskat mycket på a-kassan, ger här sin syn på Reinfeldts påståenden.

På SvD:s fråga om vad Reinfeldt tycker om att drygt 400 000 personer lämnat a-kassan sedan alliansen skärpte reglerna och höjde avgiften svarar statsministern så här: "Jo, men många stod utanför redan tidigare."

Anders Kjellbergs kommentar:

– Ja, många började redan under hösten 2006 att hoppa av a-kassan eller tveka att gå med sedan det började gå upp för folk vilka kraftiga avgiftshöjningar som skulle ske den 1 januari 2007.

– Vid slutet av 2005 stod ca 700 000 personer i arbetskraften utanför a-kassan, vid slutet av 2010 drygt 1,4 miljoner. Om företagen räknas bort steg antalet utanförstående från 440 000 till drygt 1,1 miljoner, eller från 11 procent till 26 procent.

– Reinfeldt får det att låta som att något medlemsras aldrig ägt rum. Vid slutet av 2006 stod var åttonde anställd utanför a-kassan och två år senare var fjärde. Statsministern brukar betona vikten av att ta ansvar, men detta är uppenbarligen inte något som regeringen vill ta på sig ansvaret för trots att sambandet mellan avgiftshöjningen och medlemsrasen är mycket tydligt.

– Antalet personer i arbetskraften som idag står utanför a-kassan är 660 000 fler än när den moderatledda regeringen tillträdde hösten 2006.

I intervjun säger Fredrik Reinfeldt också: "De stora grupper som lämnar är de som upplever att de har mycket låg arbetslöshetsrisk."

Anders Kjellbergs kommentar:

– Det stämmer inte. Det är främst bland offentligt anställda som en del grupper uppfattar att de har så säkra jobb att de inte behöver vara med i a-kassan. Till en början höjdes avgiften kraftigt för alla och då hoppade bland annat många läkare och sjuksköterskor av a-kassan.

– Från den 1 juli 2008 införde regeringen en skärpt avgiftsdifferentiering genom att tydligare koppla avgiften till arbetslösheten inom varje kassa, ju högre arbetslöshet desto högre avgift. Men redan dessförinnan hade medlemstalen rasat kraftigt bland lågavlönade grupper med mycket höga avgifter som hotell- och restauranganställda.

– Genom att den ekonomiska krisen slog betydligt hårdare mot arbetarna än mot tjänstemännen ökade avgiftsskillnaderna nu markant. Det gällde även mellan arbetarna och tjänstemännen i samma bransch och i samma företag. Ännu vid slutet av 2010 var avgiften till IF Metalls a-kassa 390 kronor i månaden medan civilingenjören kom undan med 90 kronor i månaden.

– Under åren 2007, 2008 och 2009 sammantaget stod arbetarkassorna för 59 procent av a-kassornas totala medlemsförluster, tjänstemannakassorna för 28 procent, företagarkassorna för 11 procent och Alfa-kassan för 2 procent.

– Under 2007 och 2008 summerat svarade låginkomsttagarna för 60 procent av medlemsförlusterna. När statsministern påstår att ”de stora grupper som har lämnat är de som har upplevt att de har mycket låg arbetslöshetsrisk” stämmer det inte med verkligheten.

I intervjun för Reinfeldt också ett resonemang kring hur arbetslösa ska kunna försörja sig om de står utanför a-kassan. Så här sa han: ”Man får stöd av sina föräldrar, sin partner eller på annat sätt. Sist och slutligen finns det ju andra trygghetssystem som fångar upp människor.” Han säger också att: ”Vi har gjort att fler har gjort bedömningen att det inte är värt att stanna i den a-kassa vi har”.

Anders Kjellbergs kommentar:

– Man kan fråga sig vad det är för sorts välfärd som Fredrik Reinfeldt säger sig vilja slå vakt om när regeringens förändringar av ett av våra viktigaste trygghetssystem medför att många tvingas låta sina föräldrar eller sin partner sköta försörjningen. Till det kommer att alltför blivit beroende av socialbidrag.

– Reinfeldt brukar hävda att välfärden har hög prioritet men samtidigt medger han att regeringen underminerat den genom förändringarna av a-kassan. I ett ögonblick av häpnadsväckande uppriktighet säger Reinfeldt att ”Vi har gjort att fler har gjort bedömningen att det inte är värt att stanna i den a-kassa vi har.” Den enda idé som statsministern har om detta är att göra a-kassan obligatorisk. Det rimmar illa med Reinfeldts slutord i intervjun att ”Hela inriktningen på vår politik är ett försök att skapa större utrymme för människor att fatta mer av egna beslut i sin vardag.”

– Med ett obligatorium är det naturligtvis slut med a-kassan som en frivilligorganisation och som en betydelsefull del av det civila samhället. Istället för att satsa på att göra a-kassan till ett attraktivt trygghetssystem för dem som känner att de behöver ett sådant menar Reinfeldt uppenbarligen att det är bättre att tvinga människor in i den. Om systemet med differentierade avgifter behålls blir avgiften en regressiv skatt eftersom de som tjänar minst i regel har de högsta avgifterna.

Länk till artikeln: <http://www.dagensarena.se/arbetsmarknad/forskare-ger-reinfeldt-svar-pa-tal-om-a-kassan/>